

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ

บทคัดย่อ
ของ
โกศล มีความดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

ตุลาคม 2547

โกศล มีความดี. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการ
ตำรวจ. ปริญญาโท วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป จินวี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร.

การวิจัยเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจมี
วัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจที่มี
ปัจจัยทางจิตสังคมแตกต่างกัน 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยจิตลักษณะ และสภาพ
แวดล้อมทางสังคม ที่มีผลต่อจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจิต
สังคมที่สามารถทำนายจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจิต
สาธารณะของข้าราชการตำรวจ 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยภายนอก คือ สภาพแวดล้อมทางสังคม ได้
แก่ วัฒนธรรมองค์กร การสนับสนุนทางสังคม และการได้รับแบบอย่างจากผู้บังคับบัญชา
ปัจจัยภายใน คือ จิตลักษณะ อันได้แก่ เจตคติต่อจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตน
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และปัจจัยทางชีวสังคม คือ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพิจารณาบรรจุแต่งตั้ง
เป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงพฤษภาคม พ.ศ. 2547
จำนวน 187 นาย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ในการทดสอบ
เกี่ยวกับค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบ t (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-
way Analysis of variance) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นชั้น (Multiple
Regression Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้าราชการตำรวจที่มีปัจจัยทางชีวสังคม ได้แก่ อายุ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แตก
ต่างกันมีจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน
2. ข้าราชการตำรวจที่มีจิตลักษณะแตกต่างกันมีจิตสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ข้าราชการตำรวจที่มีเจตคติต่อจิตสาธารณะที่ดี มีการรับรู้ความ
สามารถของตนสูง มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูง มีจิตสาธารณะสูงกว่าข้าราชการ
ตำรวจที่มีเจตคติต่อจิตสาธารณะที่ไม่ดี มีการรับรู้ความสามารถของตนต่ำ มีลักษณะมุ่งอนาคต-
ควบคุมตนเองต่ำ
3. ข้าราชการตำรวจที่มีสภาพแวดล้อมทางสังคมแตกต่างกันมีจิตสาธารณะแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ข้าราชการตำรวจที่มีการรับรู้วัฒนธรรมองค์กรสูง มี
การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวสูง มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากผู้บังคับ
บัญชาสูง มีการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงานสูง มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจาก

ประชาชนสูง มีการได้รับแบบอย่างจากผู้บังคับบัญชาสูงมีจิตสาธารณะสูงกว่าข้าราชการตำรวจที่มีการรับรู้วัฒนธรรมองค์การต่ำ มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวต่ำ มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากผู้บังคับบัญชาต่ำ มีการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงานต่ำ มีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากประชาชนต่ำ มีการได้รับแบบอย่างจากผู้บังคับบัญชาต่ำ

4. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตลักษณะและสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่ส่งผลต่อการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ

5. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เป็นตัวทำนายจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนและการสนับสนุนจากประชาชนสามารถร่วมกันทำนายการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจได้ ร้อยละ 55.9 โดยตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจมากที่สุดคือ การรับรู้ความสามารถของตน ($\beta = .663$) รองลงมาคือ การสนับสนุนทางสังคมจากประชาชน ($\beta = .179$) และเมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจมากที่สุด รองลงมาคือและการสนับสนุนทางสังคมจากประชาชน